

Samenhang Marokkanen en misdaad

Criminaliteit daalt als Nederlands normbesef wordt bijgebracht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - In Nederlandse gemeenten komt niet meer misdaad voor als daar veel armen en werklozen wonen. Het aantal aanwezige Marokkanen hangt wel sterk samen met criminaliteit. De enige remedie is om hun Nederlands normbesef bij te brengen, concluderen economen.

L. Borghans en B. ter Weel van de Universiteit Maastricht becijferden voor het eerst welke factoren in alle Nederlandse gemeenten samenvallen met criminaliteit. Ze keken bijvoorbeeld naar het aantal eenoudergezinnen, het aantal mensen met een laag inkomen, het aantal werklozen, de aanwezigheid van winkelend publiek en de hoeveelheid scholieren per gemeente.

„Er werd veel geroepen”, zegt onderzoeker Ter Weel. „Neem de Amsterdamse PvdA-wethouder Rob Oudkerk met zijn 'kut-Marokkanen', of de uitspraken van Pim Fortuyn. Wij wilden weten of dat niet onterechte beeldvorming was, op grond van louter incidenten.” De onderzoekers verwachtten eigenlijk dat vooral armoede en werkloosheid de criminaliteit zouden beïnvloeden, zoals al uit Amerikaans onderzoek was gebleken, en niet etniciteit.

Maar in Nederland blijkt de samenhang tussen sociaal-economische factoren en criminaliteit zwakker, mogelijk doordat sociale voorzieningen een vlucht in de misdaad onnodig maken. Criminaliteit hangt volgens het onderzoek wel sterk samen met het aantal allochtonen in een ge-

meente, vooral met het aantal Marokkanen.

In gemeenten met veel allochtonen kwamen in het bijzonder verkrachting, mishandeling, gewapende overvallen en moord vaker voor. In gemeenten met veel Marokkanen deden zich zeer veel verschillende vormen van criminaliteit meer voor.

In theorie kan dit ook betekenen dat Marokkanen vaker slachtoffer zijn, in plaats van dader. Maar dat acht Ter Weel, op grond van literatuur en 'gezond verstand' heel onwaarschijnlijk.

Een traditionele opvatting is dat allochtonen oververtegenwoordigd zijn in de misdaadcijfers doordat autochtonen hen uitsluiten. „Maar door discriminatie op de arbeidsmarkt kan het niet komen, want er is geen sterk verband tussen werkloosheid en criminaliteit”, zegt Ter Weel. Het zou dan puur door racisme in de sociale omgang moeten komen, volgens Van der Wel geen afdoende verklaring voor de gemeten resultaten.

De relatie etniciteit-criminaliteit moest bijzonder sterk zijn, wilde die worden meegeteld, zegt Ter Weel. „De cijfers zijn hard. Nu moeten beleidsmakers er iets mee.” In de laatste uitgave van *Economisch Statistische Berichten* suggereren Borgmans en Ter Weel dat wanneer allochtonen Nederlands normbesef wordt bijgebracht, zij beter zullen integreren in de Nederlandse samenleving en de criminaliteit zal dalen. Ter Weel vermoedt dat familie, vrienden en buurtgenoten het wangedrag van Marokkanen onvoldoende corrigeren.